

Protocol Municipal *de protecció*

Contra la Violència de Gènere

DE SERRA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	3
OBJECTIUS	7
PRINCIPIS FONAMENTADORS	9
CONTEXT	12
MARC JURÍDIC	14
MANIFESTACIONS DE LA VIOLÈNCIA	17
FACTORS DE RISC	21
RECURSOS DISPONIBLES	24
ESCENARIS D'ACTUACIÓ	27
ESCENARIS D'ACTUACIÓ ENFRONT D'AGRESSIONS SEXISTES	29
ESCENARIS D'ACTUACIÓ ENFRONT D'AGRESSIONS SEXUALS	32
EN QUINES SITUACIONS QUOTIDIANES CALDRIA ACTIVAR EL PROTOCOL?	35
CIRCUIT D'ACTUACIÓ	38
ANNEX I: TELÈFONS D'INTERÉS	46
ANNEX II: INFORMACIÓ SOBRE LA DENÚNCIA	47

CRÈDITS

CRÈDITS

EQUIP IMPULSOR

Alicia Tusón Sánchez – Alcaldessa

Manoli Jaramillo Torres – Regidora d'Igualtats

EQUIP TÈCNIC

Álvaro Ortuño Ripoll – Politòleg

Raquel López Bonilla – Sociòloga i agent d'igualtat

Carolina Cuenca Gómez – Sociòloga i agent d'igualtat

Aitana Gisbert Hernández – Jurista, politòloga i agent d'igualtat.

Agrair la col·laboració de tot el veïnat de Serra i Portaceli i a totes les forces i cossos de seguretat pel seu treball.

PRESENTACIÓ

PRESENTACIÓ

Les agressions sexistes suposen les expressions més cruels d'aquesta violència, considerada una xacra per a la nostra societat. La naturalesa d'aquestes agressions, la normalització social cap aquestes conductes i el fet que tinguen lloc, fonamentalment, en l'àmbit més privat i familiar, col·loquen a les víctimes en una situació d'especial atenció. Per aquest motiu, resulta fonamental que el problema siga tractat de manera integral per afavorir una adequada implementació d'estratègies, tant en l'àmbit de la prevenció com de la intervenció.

La violència de gènere, entesa com la violència exercida sobre les dones pel simple fet de ser-ho, afecta l'essència de les relacions humanes, atemptant contra els drets fonamentals com la salut, la llibertat, la integritat i la seguretat de les persones.

La societat deu prendre consciència de la gravetat del problema i el seu caràcter col·lectiu. Afortunadament, ja es comencen a qüestionar actituds i antics patrons de conducta assumits tradicionalment com a comportaments habituals dels agressors, i cal no oblidar, que els mals tractes, a més de produir-se en tots els àmbits i classes socials, mai són justificables des de cap argument.

L'ajuntament de Serra, junt amb la Regidoria d'Igualtat, baix la ferma voluntat de lluitar contra les diferents manifestacions de violència sexista, i amb l'objectiu de què els dos nuclis urbans es convertisquen en espais segurs i inclusius; impulsen aquest protocol de prevenció i actuació enfront de la violència sexista, recollint en aquest document unes pautes comunes d'actuació per abordar la violència de manera eficient.

OBJECTIUS

OBJECTIUS

Amb l'elaboració i l'aplicació del Protocol Municipal d'Intervenció contra la Violència de Gènere, s'estableixen uns objectius per a combatre la violència sexista i sexual, i treballar en l'erradicació en qualsevol de les seues formes. Aquests objectius són:

1. Reflectir documentalment la necessària i actual coordinació entre tots els agents socials que intervenen en aquesta problemàtica a l'àmbit local, perquè d'aquesta manera es pugui oferir una **resposta integral i col·laborativa** entre la ciutadania, els cossos de seguretat, les entitats municipals i els òrgans de govern presents a Serra.
2. Fer ús òptim de tots els **recursos socials existents** per a poder prestar una atenció el més eficaç possible a les víctimes.
3. Enfortir el **posicionament** del nostre municipi en la lluita contra tota forma de violència y discriminació.
4. Promoure la **participació activa** de la ciutadania en la prevenció de la violència sexista, eliminant estructures social i estereotips culturals que la perpetuen.
5. Establir vincles amb les organitzacions, associacions i col·lectius municipals que compartisquen la voluntat de lluitar contra la violència de gènere i totes les seues manifestacions, creant així un **teixit fort** que lluita per previndre i actuar front qualsevol situació violenta.

Per a dur a terme aquests objectius es requereix l'elaboració d'un circuit d'intervencions coordinades com a instrument de treball, el qual tinga en compte que la dona és l'eix central de tota la intervenció. **Les persones destinatàries directes** són aquelles professionals que intervenen en els casos de violència basats en el gènere i la població en general. Com a **població diana**, identifiquem al col·lectiu sobre el qual actua el protocol: dones víctimes de violència de gènere i els seus possibles fills i filles.

PRINCIPIS FONAMENTADORS

PRINCIPIS FONAMENTADORS

El present protocol té com a objectiu efectuar una prevenció efectiva de la violència de gènere al municipi de Serra i a la urbanització de Torre de Portaceli. S'adoptaran una sèrie d'actuacions que tendeixen a erradicar conductes sexistes i estan basades en els principis bàsics següents:

- **Atenció integral i prevenció:** L'atenció a les dones víctimes de violència masclista, així com a les persones que depenen d'elles, implica donar cobertura a les diferents necessitats derivades de la situació de violència: per això, se'ls facilitarà l'accés als serveis i prestacions que resulten més adequades en funció de les circumstàncies personals i socials que es donen en cada cas.
- **Perspectiva de gènere:** Es garantirà l'atenció a totes les víctimes, sense discriminació per raó de nacionalitat, religió, ideologia, nivell econòmic, o qualsevol condició personal o social. S'adoptaran les mesures necessàries per a garantir l'exercici dels drets de les víctimes, posant atenció en aquelles que tinguen major dificultat a l'accés integral de l'assistència.
- **Seguretat i protecció:** La seguretat i integritat personal de les víctimes són elements prioritaris que cal conservar mitjançant les ferramentes que siguen necessàries. Per a poder garantir-les cal assegurar espais tranquils, segurs i de confidencialitat, sobretot a l'hora de la intervenció dels cossos de seguretat o a l'hora de la interposició de mesures legals.
- **Eficàcia, prioritat i agilitat:** Cal garantir una articulació eficaç i àgil de les pautes exposades en aquest protocol amb la finalitat d'actuar amb la immediatesa requerida per la urgència pròpia d'aquestes situacions.
- **Coordinació, cooperació i col·laboració:** Adaptant-se a cadascuna de les circumstàncies i necessitats específiques de cada situació i cada víctima, tant les institucions municipals com els cossos de seguretat col·laboraran per a oferir una resposta idònia, sense contradiccions.

- **Informació i proximitat:** Totes les persones que s'enfronten a una situació de violència sexista seran ateses pels cossos de seguretat i les institucions municipals establint un entorn de calma i confiança, mostrant proximitat i comprensió. A més, se'ls informarà dels recursos i les opcions que tenen a la seua disposició, sense condicionar les seues decisions.

CONTEXT

CONTEXT

L'àmbit d'aplicació d'aquest protocol es troba al municipi de Serra, un poble d'interior amb una població envellida, per la qual cosa el desenvolupament d'activitats presencials i a peu de carrer són fonamentals. D'aquesta manera es pretén garantir que aquesta part de la població participe en la recollida d'informació necessària per a la redacció del protocol.

És important posar l'enfocament en les característiques úniques amb les quals compta aquest entorn per així poder donar una resposta coordinada i efectiva, garantint que les persones que resideixen als dos nuclis urbans puguin gaudir d'un ambient segur, respectuós i lliure de violència sexista.

En les zones més rurals, la violència de gènere i sexista aconseguixen una dimensió més dramàtica, siga per la seua localització o siga pels seus serveis. Per això, els recursos municipals es converteixen en imprescindibles, més si cap. En aquest context, la violència es torna "més silenciosa", ja que s'ha demostrat que en molts casos les víctimes no denuncien per a evitar-se possibles escàndols públics; motiu pel qual també és necessari la implantació d'aquest protocol.

Com ja s'ha comentat anteriorment, el municipi de Serra compta amb un segon nucli urbà, la urbanització de la Torre de Portaceli, i amb aquest protocol es pretén unificar-los, trobant així un altre punt en comú com és la lluita per la violència de gènere i sexista en els seus entorns més pròxims. Aquests dos nuclis es troben a 20 quilòmetres de diferència, no obstant això, tots dos disposen d'espais de reunió i diversió on es poden presentar contextos que propicien comportaments i situacions inapropiades.

MARC JURÍDIC

MARC JURÍDIC

És important, en primer lloc, presentar el conjunt de normativa, des de l'àmbit nacional fins a l'internacional en esta materia.

Normativa Internacional:

- Convenció sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW): Adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, aquesta convenció estableix principis generals per a garantir la igualtat de gènere i prevenir la violència contra les dones.
- Declaració Universal de Drets Humans: Tot i que no és específica sobre gènere, estableix les bases per a la protecció de tots els individus contra la violència i la discriminació.

Normativa Europea:

- Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea: Reconeix la igualtat entre dones i homes i prohibeix la discriminació, inclosa la violència de gènere.
- Directiva 2011/99/UE sobre l'ordre de protecció europea: Estableix normes mínimes per a la protecció de les víctimes, incloent les de violència de gènere, a través d'ordres de protecció a la Unió Europea.

Normativa Nacional:

- Llei Orgànica 1/2004, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere: Coneguda com la Llei de Violència de Gènere, estableix mesures per a prevenir, sancionar i eradicar la violència contra les dones.
- Llei Orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes: Estableix mesures per a aconseguir la igualtat real entre dones i homes, incloent disposicions específiques per a prevenir la violència de gènere.

Normativa Autonòmica:

- Llei 7/2018, de Coordinació de Polícies Locals de la Comunitat Valenciana: Contempla la col·laboració entre cossos policials per a la prevenció i protecció en casos de violència de gènere.
- Llei 9/2003, de la Generalitat Valenciana, per a la Igualtat entre Dones i Homes: Estableix mesures per a garantir la igualtat de gènere en la comunitat autònoma i contribueix a la prevenció de la violència de gènere.

MANIFESTACIONS DE LA VIOLÈNCIA

MANIFESTACIONS DE LA VIOLÈNCIA

Existeixen diferents formes i graus per a exercir la violència contra les dones. En tots els àmbits en els quals es desenvolupa la dona es pot trobar alguna manifestació de la violència, siga l'àmbit laboral, familiar o social. Les diferents manifestacions de violència sobre les dones poden donar-se simultàniament, variant en cada situació en particular. S'entén per **violència de gènere** a tota forma de violència a la qual s'enfronten les dones, i de les que puguen resultar un mal físic, emocional, sexual o psicològic, incloent-hi amenaces, coacció o privació de la llibertat, produint-se tant en l'àmbit públic com privat.

Tanmateix, i a efectes d'aquest protocol i amb el context en què es troba el municipi:

- **Violència física:** tot acte que de manera directa o indirecta, infligeix un mal o sofriment físic a la víctima. Aquesta acció pot ser temporal o permanent. Dins d'aquesta violència s'inclouen colps, ferides, fractures i sacsades. Aquestes accions poden desembocar en una incapacitació física a causa de les conseqüències de les agressions, arribant inclús a provocar la mort.

- **Violència sexual:** situació en què una dona és forçada o coaccionada per a dur a terme activitats d'índole sexual en contra de la seua voluntat o consentida per abús d'una situació de poder per part de l'agressor sobre la víctima. Una **agressió sexual** és una manifestació de violència sexual, considerat un delicte que atempta contra la llibertat sexual de la víctima. La violació és una agressió sexual.

- **Violència psicològica:** inclou conductes verbals o no verbals que produeixen a la dona menyspreu, menyspreu i sofriment, mitjançant amenaces o humiliacions, exigència d'obediència o submissió, coerció, control o limitació en el seu àmbit de llibertat, així com les exercides en el seu entorn familiar, laboral o personal com a forma d'agressió a la dona.

- **Violència econòmica:** tracta la privació intencionada i no justificada legalment dels recursos, inclosos els patrimonials, per al benestar físic o psicològic de la víctima, dels seus fills o filles o de les persones dependents, o la discriminació en la disposició

en la disposició dels recursos que li corresponguen legalment o el fet d'impossibilitar l'accés de la dona al mercat laboral amb la finalitat de generar dependència econòmica.

A banda, l'estructura que sustenta este conjunt d'actituds més visibles està composta per una sèrie de comportaments més invisibles o subtils però que també col·laboren en el manteniment de la violència de gènere.

1. **Violència vicària:** Es refereix a la utilització de la violència contra persones properes o estimades amb l'objectiu de fer mal a la víctima principal. Aquesta violència pot ser dirigida contra membres de la família o amistats com una forma de control o manipulació sobre la persona principal.
2. **Violència laboral:** Fa referència a situacions on la violència de gènere es manifesta dins l'àmbit laboral, ja siga a través de discriminació, assetjament sexual o altres formes de maltractament basades en el gènere.
3. **Violència institucional i estructural:** Aquest tipus de violència es produeix a través de les pràctiques i les polítiques d'institucions i estructures socials que perpetuen la desigualtat de gènere. Pot incloure normes discriminatòries, falta d'accés als drets i recursos, i altres formes de discriminació sistemàtica.
4. **Violència simbòlica:** Aquesta forma de violència es manifesta a través de símbols, discursos i representacions que reforcen les desigualtats de gènere. Pot ser subtil i difícil de percebre directament, però contribueix a mantenir rols de gènere tradicionals i normes que poden perpetuar la discriminació.
5. **Violència cultural:** Es refereix a les pràctiques, creences i valors culturals que contribueixen a la discriminació de gènere i a la violència contra les dones. Aquesta violència pot ser inherent a les estructures culturals i socials.
6. **Violència social:** Es produeix quan les normes socials i les actituds contribueixen a la discriminació i a la violència basada en el gènere. Pot manifestar-se a través de prejudicis, estigmatització i altres formes d'exclusió social.
7. **Violència micro:** Aquesta forma de violència es dona en el si de les relacions personals i pot ser menys visible però igualment danyina. Inclou comportaments coercitius, controladors i abusius dins d'una relació.

8. **Violència obstètrica:** Es produeix quan es violen els drets de les dones a l'atenció de la salut durant l'embaràs, el part i el postpart. Pot incloure tractament mancat de respecte, intervencions innecessàries i altres pràctiques que posen en perill la salut de la dona.
9. **Violència mediàtica:** Es refereix a la representació i la difusió de continguts mitjançant mitjans de comunicació que perpetuen estereotips de gènere, promouen la cosificació de les dones o contribueixen a la normalització de la violència de gènere.

Malgrat que estes conductes no han de donar-se necessàriament en tots els casos de violència de gènere, és important tindre-les en compte sobre tot per la fase de detecció i identificació d'estes conductes.

FACTORS DE RISC

FACTORS DE RISC

Per a comprendre els factors de risc que es troben a Serra s'han implementat ferramentes de recollida d'informació per a poder entendre el context i conèixer la seua realitat de primera mà.

Les ferramentes utilitzades van ser:

Un **qüestionari online i a peu de carrer**, on amb l'ajuda de les respostes de la ciutadania es recullen diverses perspectives sobre la percepció de la seguretat en el municipi de Serra i en la urbanització de Torre de Portaceli. En aquest qüestionari es reuneixen també qüestions com el coneixement dels recursos municipals, si són suficients i eficients, i si es coneixen o s'han presenciat casos de violència de gènere.

Les diferents percepcions i opinions permeten també afirmar que sí que hi ha zones que es consideren menys segures i molt més vulnerables. Gràcies a la informació recopilada, s'han pogut identificar **factors de risc**, que s'entenen com a les característiques de l'entorn o les activitats que fan que augmente la probabilitat de què es produïsqen situacions violentes:

- **Poca il·luminació als camins de vianants:** S'ha detectat una gran problemàtica en la falta d'enllumenat públic en alguns camins de vianants, que converteixen eixes zones en llocs poc segurs, i que faran que siguen menys concorregudes per les dones.
- **Poc de trànsit en la perifèria:** Els voltants del municipi i la urbanització estan poc concorreguts, i poc habitats. Sumat a la poca il·luminació, les zones més abandonades, com els descampats, fan que augmenten les zones més vulnerables i insegures.
- **Concentracions als pàrquings:** La joventut troba als pàrquings un lloc d'encontre on es produeixen, de manera puntual, consum d'alcohol i drogues, que fan augmentar el risc de situacions de violència.

- **Tancament de bars i voltants:** Considerat un moment vulnerable, en trobar-se els diferents bars molt prop, la gent es reuneix pels mateixos carrers moltes voltes en estat d'embriagament, havent de posar especial atenció a possibles trifurques.

- **Poca seguretat:** Al ser un municipi rural, hi ha un sentiment generalitzat de falta de serveis i recursos, al que es suma la falta de presència policial en diverses ocasions. A la urbanització compten amb seguretat privada, però es considera que cal reforçar-la amb els cossos de seguretat de la Policia Local.

RECURSOS DISPONIBLES

RECURSOS DISPONIBLES

Per a una possible actuació eficaç en cas de trobar-se o presenciar una situació de violència sexista o sexual, és necessari conèixer els recursos disponibles amb els quals compta el municipi.

Cossos de seguretat municipal

La **Policia Local** de Serra, que compta amb 9 membres, és el pilar principal del servei de seguretat del municipi; i té com a objectiu principal la protecció de la seguretat ciutadana i compliment de les ordenances municipals. Aquesta plantilla compta amb formació en actuació en casos de violència de gènere de l'Institut València de Seguretat Pública (IVASP) i de Conselleria, sumat a alguns cursos formatius impartits pels diferents sindicats.

A més, a Bétera, municipi a 13 km, té central de la **Guàrdia Civil** que actua en els casos que considera necessaris o que es requerisca la seua ajuda. Allí també es troba el Centre Dona 24h, del que fa ús el municipi de Serra amb les derivacions de Serveis Socials.

La Policia Local també realitza el **servei d'acompanyament** al Centre de Salut de Bétera, si es detecta algun cas de violència de gènere, donat que el Consultori mèdic de Serra sols està obert al públic de dilluns a divendres fins a migdia.

La coordinació i comunicació de la Policia Local amb la Guàrdia Civil i el Centre Dona 24h és fonamental per a poder intervindre en casos de violència, i per a actuar fan servir les pautes exposades en el **protocol d'actuació que prové de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP)**.

En esdeveniments festius i en alguns actes d'oci nocturn on pot aparéixer el **Punt Violeta**, estan en constant coordinació per a actuar en el cas que fora possible.

Cossos de seguretat privada

En la urbanització Torre de Portaceli, un altre nucli urbà important del municipi, disposa de seguretat privada **La Levantina**. La urbanització té dos accessos, on en cadascuna d'elles hi ha una garita que els permet realitzar un control de les entrades i eixides; i diversos vehicles amb els quals fan rondes per a vigilar els carrers.

Aquesta plantilla té comunicació directa amb la Policia Local Municipal, i amb la que es coordina en cas de requerir reforç en alguna situació i si se'ls requereix per a alguna cosa en concret. L'afluència de gent no és molt gran a la urbanització, ja que a la majoria d'espais sols poden accedir les persones associades.

Personal de l'ajuntament

Formen part d'aquest recurs el personal de l'administració que treballa en l'ajuntament com son la treballadora social, el personal de l'àrea de desenvolupament local, i diferents persones de recepció i que treballen de cara al públic.

L'objectiu d'aquest recurs és sempre l'accés de les dones al sistema de protecció, gestionant en prioritat els recursos que calguen, i informant-les sobre els recursos del sistema i realitzant un acompanyament en la presa de decisions.

En situacions de violència de gènere les funcions poden ser:

- Informació, atenció i assessorament
- Derivació a recursos generals i específics
- Tramitació de recursos generals i específics
- Seguiment tècnic de la intervenció
- Coordinació amb els recursos pròpis de l'administració local i amb els recursos d'altres sistemes i entitats.

ESCENARIS D'ACTUACIÓ

ESCENARIS D'ACTUACIÓ

Ens podem trobar en **diferents escenaris d'actuació**, que engloben un ampli ventall de situacions de violència a les que s'enfronten les dones; poden dividir-se en **agressions sexistes i agressions sexuals**.

El principal objectiu d'aquest protocol es establir una sèrie de **pautes d'actuació compartides per la ciutadania** com a element de guia enfront de situacions de violència i agressions sexistes contra les dones, entenent que aquestes poden ser de diferent naturalesa i intensitat.

El fet de considerar totes les tipologies d'agressions com atacs a la llibertat i dignitat a les dones té el propòsit de contribuir a la seua visibilització i rebuig social, conformant conjuntament una voluntat per corregir i eliminar els comportaments i col·laborar en la **construcció d'un municipi igualitari i lliure de qualsevol classe d'agressions**.

**ESCENARIS
D'ACTUACIÓ
ENFRONT
D'AGRESSIONS
SEXISTES**

ESCENARIS D'ACTUACIÓ ENFRONT D'AGRESSIONS SEXISTES

S'entenen per **agressions sexistes** qualsevol mena de manifestació de violència, agressions físiques o psíquiques que s'exerceixen sobre una persona. Un assetjament o una agressió és un abús de poder d'una persona sobre una altra. No és un malentès ni un conflicte, és una vulneració dels drets fonamentals de la persona com poden ser insults, amenaces o tocaments. **Les pautes per a l'atenció d'agressions sexistes són:**

1. Apropa't i actua

Moltes voltes les agressions sexistes passen desapercebudes en els entorns més pròxims. És per això, que si es presència alguna situació que denote violència o intimidació com poden ser insistències, acorralaments o expressions denigrants estàs enfront d'una clara agressió sexista. És important prestar especial atenció a aquestes situacions en cas de detectar-les, ja que incrementen la vulnerabilitat de les dones en un moment determinat.

Si presències una situació potencialment perillosa, o si sents que està passant, actua, sempre protegint-te tu i protegint a la víctima.

Apropa't, pregunta com està i si necessita alguna cosa. Acosta't de forma tranquil·la i pausada. Recorda que la teua prioritat deu ser atendre a la víctima que està sofrint una situació complicada. Cal observar la situació de manera objectiva, i intentar crear un clima de confiança, ja que la presència de l'agressor pot condicionar certes accions o decisions:

- Si et respon afirmativament enfront de la proposta d'ajuda:
 - a) Ofereix la teua col·laboració. Indica-li que pots acompanyar-la a un lloc segur, com pot ser a un altre carrer més tranquil o acompanyant-la a la Policia Local (si ho considera oportú).
 - b) Mostra-li la possibilitat de cridar/telefonar/avisar als cossos de seguretat. No s'ha de deixar mai sola a la víctima, busca a algú que t'ajude en cas d'haver de desplaçar-se.

- c) Ajuda-li a trobar a alguna persona de confiança o del seu entorn proper. Abans de deixar-la assegurat que siga un entorn segur, ja que pot donar-se l'opció de què l'agressor forme part d'eixe cercle d'amistats.

- Si no l'accepta:

Abans d'anar-te'n, informa-la que estàs a la seua disposició si necessita alguna cosa, i indica-li on hi ha llocs on pot demanar ajuda si la requereix.

- Si notes que no està en condicions de contestar:

Aparta-la a un lloc segur on puga recuperar-se, i intenta buscar al seu entorn més pròxim. Deixa-li espai i temps, i si veus que no millora, crida al **112**.

2. Acompanya i informa

Informa dels passos a seguir sobre com procedir i posar-se en contacte amb els telèfons d'emergències i cossos de seguretat. Sense imposar res, respectant la voluntat de la persona i la capacitat que tinga en eixe moment per a prendre decisions.

No s'ha de pressionar, ofereix informació i acompanyament de manera tranquil·la. Si et trobes en problemes de comprensió, ja siga pel xoc, l'estrés de la situació o el consum d'alcohol o drogues, busca ajuda en l'entorn o crida a l'ambulància.

Denunciar és un pas important per a fer front a la violència contra les dones, però cada dona ha de decidir si exercir-lo o no; no obstant això, és necessari donar-li tota la informació necessària perquè ella decidisca que fer.

3. Rebutja

En el moment en què deixes a la víctima en un lloc segur i aïllat de l'agressor, esperat fins que aparega el personal d'intervenció i de seguretat.

Si has identificat visualment a la persona que ha exercit l'agressió, informa els cossos de seguretat perquè prenguen les mesures oportunes.

**ESCENARIS
D'ACTUACIÓ
ENFRONT
D'AGRESSIONS
SEXUALS**

ESCENARIS D'ACTUACIÓ ENFRONT D'AGRESSIONS SEXUALS

Dins de les agressions sexistes, es troben específicament les **agressions sexuals**, que inclouen atemptats físics de naturalesa sexual, independentment de què aquest incloguen o no invasió física. S'ha d'evitar relacionar les agressions sexuals amb situacions concretes, com la nit, els descampats, les festes i l'alcohol. Aquesta associació alimenta l'imaginari de què les agressions només es produeixen en circumstàncies determinades, i de forma fortuïta. Cal remarcar que, tot i que les anteriors situacions són especialment vulnerables per a les dones, les agressions sexuals es poden donar en qualsevol moment i que mai estaran justificades.

A més, aquests tipus d'agressions no solen ocórrer a simple vista, però en cas de presenciar alguna, la màxima prioritat és atendre a la víctima i cridar als serveis d'emergència i seguretat; hi ha unes pautes d'atenció. **Les pautes per a l'atenció d'agressions sexistes:**

1. Actua

Si presencies una situació o sents que està passant, actua, sempre protegint-te tu i protegint a la víctima. Apropa't a ella i ofereix-li anar fins a un lloc més tranquil o fins un punt violeta, en cas d'haver-hi algú prop, o acudeix a un centre sanitari.

Caldrà actuar en calma i sense estrés, per a no interferir ni atabalar més a la víctima. Busca el seu entorn més pròxim d'amistats perquè l'acompanyen, si està sola, acompanya-la tu.

Avisa al personal de seguretat o a la policia local en cas de tenir-la prop, si no, avisa ràpidament al **112**.

2. Acompanya

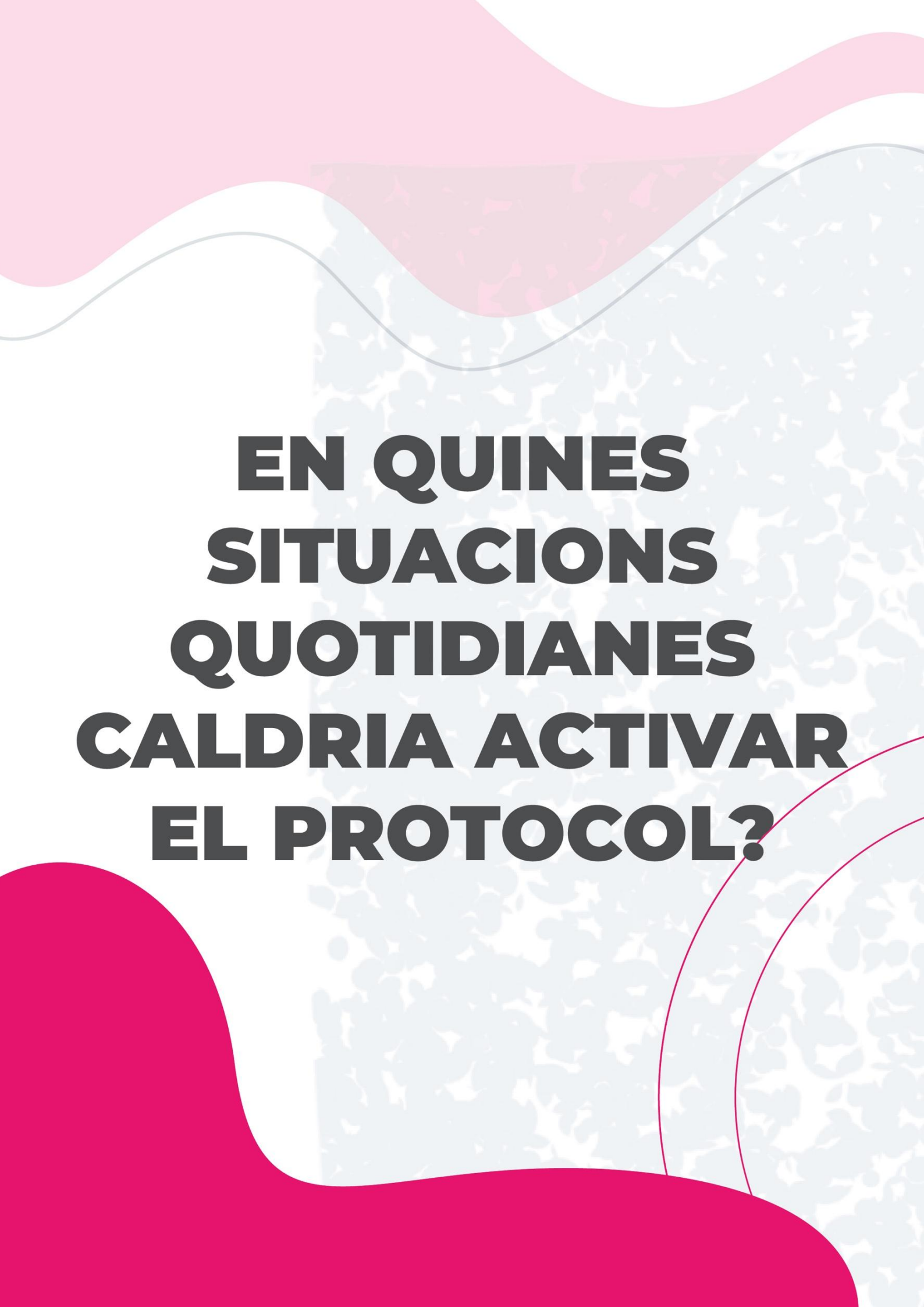
En aquests casos, es tracta d'assegurar exclusivament la seguretat i el benestar de la dona agredida mentre els serveis especialitzats arriben i se'n fan càrrec.

Actua amb empatia i comprensió, cal entendre que la teua labor no és la dels serveis d'emergència; per això és important que la versió dels fets la conte als professionals per a que no haja de contar la història massa voltes.

3. Rebutja

En el moment en què deixes a la víctima en un lloc segur i aïllat de l'agressor, no la deixes sola fins que aparega el personal d'intervenció i de seguretat.

Si has identificat visualment a la persona o persones que han exercit l'agressió, informa els cossos de seguretat perquè prenguen les mesures oportunes.

**EN QUINES
SITUACIONES
QUOTIDIANES
CALDRIA ACTIVAR
EL PROTOCOL?**

EN QUINES SITUACIONS QUOTIDIANES CALDRIA ACTIVAR EL PROTOCOL?

Els protocols d'actuació contra la violència de gènere deuen activar-se en diferents escenaris on es trobe una sospita, una denúncia o evidència de violència de gènere. Alguns dels escenaris més comuns són:

1. **Denúncia o queixa formal:** Quan ja hi ha denuncia formal, pot donar-se la possibilitat que es repetisquen episodis de violència de qualsevol tipus. Si es detecta una situació on la víctima, o els descendents, poden acabar violentats, cal activar el protocol.

2. **Atenció mèdica o agressions físiques visibles:** Quan la víctima acudeix al centre de salut amb problemes greus de salut, o si es veuen aparentment conseqüències d'una possible agressió física, apropa't i pregunta si necessita alguna cosa.

3. **Llocs de treball:** A la feina també poden donar-se casos de violència, tant verbal com física; es pot donar entre gent de la mateixa plantilla, o fins i tot de l'equip amb càrrecs superiors.

4. **Espais d'oci:** Considerat un dels moments més vulnerables per a les dones, i on solen ocórrer la gran majoria d'agressions sexuals. Cal posar especial atenció a aquests espais ja que el consum d'alcohol i drogues afecta a l'estat de les persones.

5. **Presència en directe:** Encara que la violència no sol donar-se en públic, hi ha possibilitat que en presències alguna a peu de carrer o en alguns espais en concret com puguen ser pàrquings o ascensors. Cal oferir ajuda si es considera.

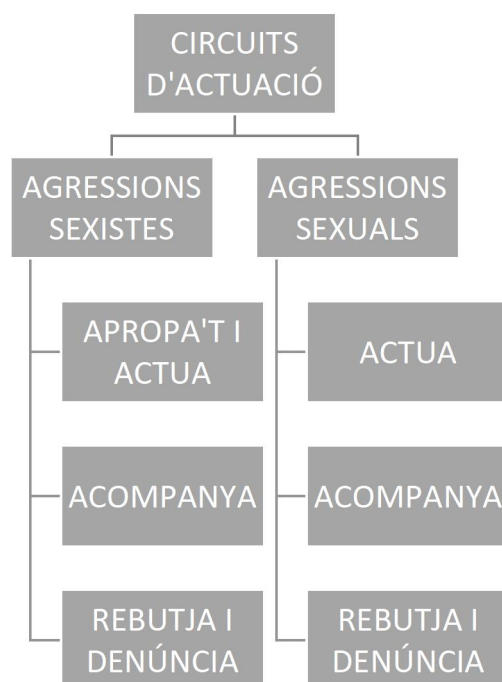
6. **Mediació familiar:** En zones rurals, és fàcil identificar conflictes familiars pels possibles vincles entre la gent del poble. Cal prestar atenció a comportaments estranys i a moviments a hores poc comunes, sobretot a si hi ha menors, ja que podria ser conseqüència de violència.

És fonamental que els protocols estiguen dissenyats de manera integral per a abordar almenys aquests escenaris i que existisca una coordinació efectiva entre els diferents serveis i organismes involucrats. La detecció primerenca i la resposta adequada són essencials per a protegir a les víctimes, i ací la ciutadania té un paper fonamental.

CIRCUIT D'ACTUACIÓ

CIRCUIT D'ACTUACIÓ

A Serra es disposen de diversos recursos que es coordinen entre ells per fer una atenció integral de la violència de gènere. Tant la seguretat privada de Portaceli, com a la policia local, el centre de salut com als serveis socials pots acudir per iniciar el procediment d'interposar la denuncia. Estos recursos t'acompanyaran en tot moment fins a la Guàrdia Civil de Bétera, a banda de als recursos especialitzats com el Centre Dona 24h.

Les institucions competents estan obligades a:

- Intercanviar la informació necessària, en l'ordenació de les actuacions en la prevenció, detecció, assistència i persecussió dels actes de violència de gènere
- Documentar la situació de violència de gènere en l'àmbit de les seues competències.

A continuació, s'indiquen les implicacions durant la intervenció:

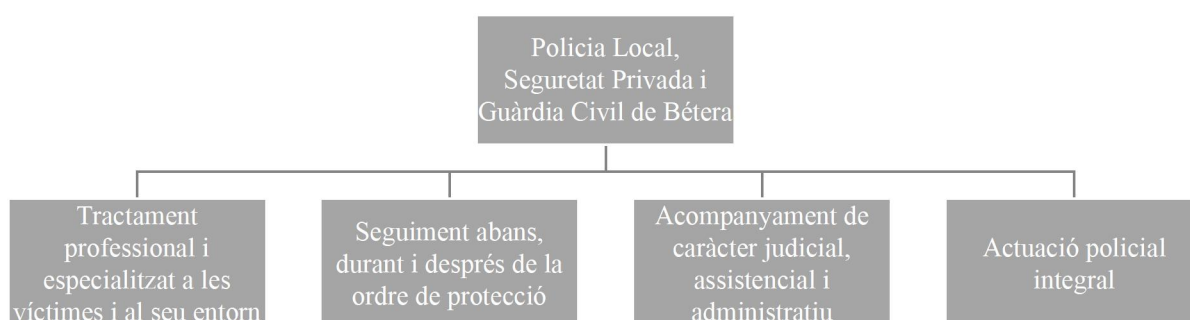
● **Policia Local, Seguretat Privada i Guàrdia Civil de Bétera**

Cal ressaltar que en este àmbit hi ha un procediment operatiu de col·laboració i coordinació entre la Policia Local de Serra, la Seguretat Privada de la Torre de PortaCoeli i la Guàrdia Civil de Bétera. La comunicació entre els diferents cossos de seguretat afavoreix a la protecció i al seguiment dels casos de violència de gènere. En la majoria dels casos, les víctimes acudeixen a les dependències de la Policia Local de Serra, on se'ls fa l'acompanyament i es deriva a la Guàrdia Civil per a interposar (si n'és el cas) la corresponent denuncia per haver rebut un acte de violència, i per aquest motiu, les actuacions que es realitzen pels membres d'aquests Cossos de Seguretat estan resultant fonamentals per al posterior desenvolupament, tant del procediment judicial pertinent, com de l'atenció integral que en general rep la víctima a través d'altres recursos, sent de destacar, sense perjudici de l'anteriorment nomenat.

Les actuacions són les següents:

- Allunyament físic de l'agressor de manera immediata
- Si existeixen lesions físiques o psicològiques evidents, acompanyament al Centre de Salut de Bétera
- En la redacció de la denúncia, és fonamental especificar el detall més gran possible, tant en els fets recents com en possibles actes violents anteriors. Cal preguntar si ha sigut atesa anteriorment pel Centre Dona 24h, ja que allí ja comptaran amb molta informació rellevant

- Es facilitarà assistència jurídica, que de manera urgent es tramitarà la sol·licitud d'una persona professional de l'advocacia en violència de gènere
- A petició de la víctima, disposarà de servei d'acompanyament dins del terme municipal
- S'encarregaran del control i seguiment constant de les mesures judicials de protecció a les víctimes

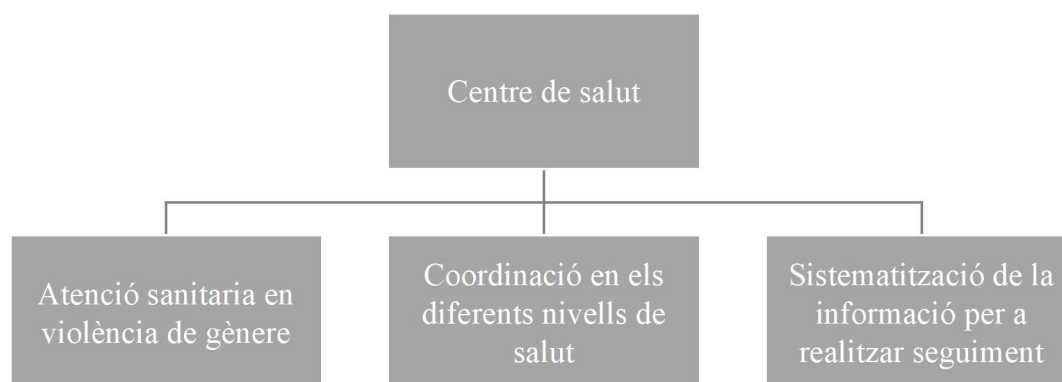

● Centre de Salut

Com ja s'ha comentat, el centre mèdic de Serra té un horari reduït, i per això el Centre de Salut de Bétera sol fer-se càrrec de molts casos del municipi. La intervenció del personal professional de l'àmbit sanitari exerceix un important paper, no sols en la detecció, diagnòstic i tractament de les lesions físiques o psicològiques, sinó en la percepció de l'existència de conductes que s'emmarquen en el maltractament psicològic, econòmic o sexual a través, fonamentalment, dels serveis d'atenció primària i serveis de salut mental, on moltes víctimes acudeixen per altres motius, almenys aparentment, i després de l'atenció i el tractament dels quals, amb els seus coneixements professionals i sensibilització sobre la problemàtica de la violència domèstica, poden detectar l'existència d'alguna mena de violència no confessat per la víctima.

Destaquen les següents actuacions:

- Aplicació estricta de Protocols d'Actuació Sanitària per a dones víctimes de mals tractes existents
- Assistència mèdica immediata, des del punt de vista físic i psicològic
- Entrega de documentació i informació necessària als cossos de seguretat, oficines de serveis socials i als Centre Dona, per a comunicar i actualitzar l'estat de la víctima.
- Oferir a la víctima un espai (sempre que siga possible) on compte amb intimitat i protecció; i se li proporcionarà atenció sanitària aplicant els protocols segons les lesions i l'estat emocional, recollint tota la informació en la Història Clínica de la pacient
- S'encarregaran del control i seguiment en cas de tornar a ingressar o acudir a un centre de salut

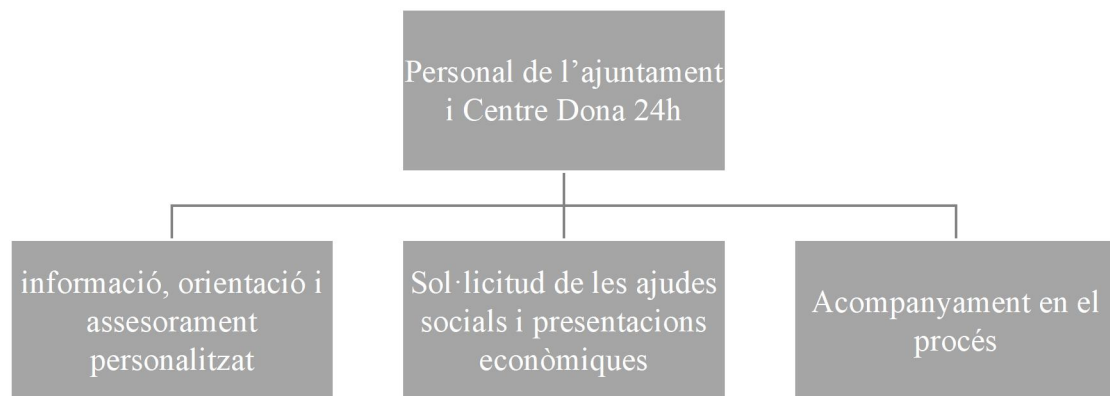
● Personal de l'ajuntament i Serveis Especialitzats (Centre Dona 24h)

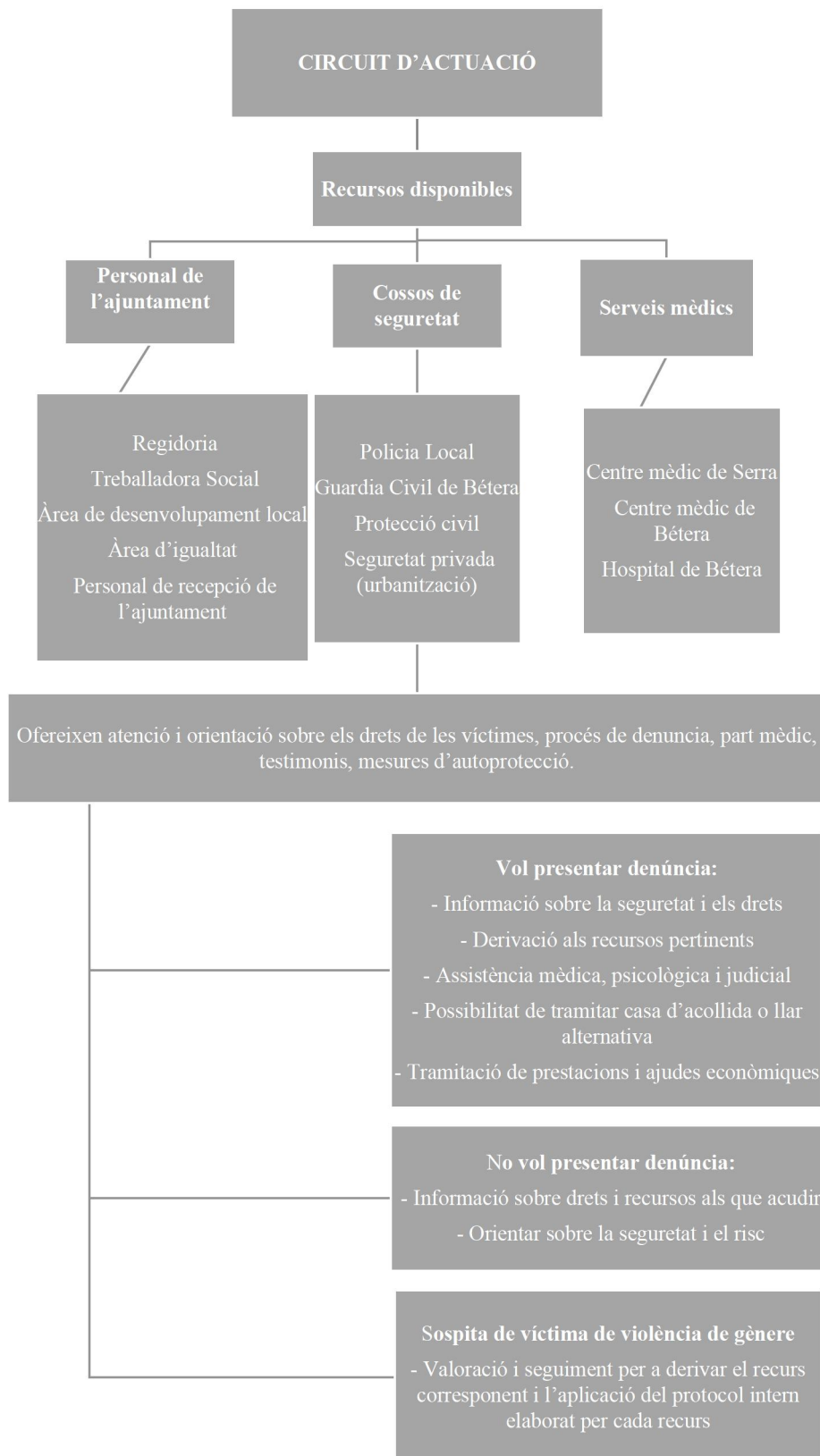
Comentat anteriorment, hi ha personal a l'ajuntament que forma part de l'entramat de recursos contra la violència gènere. Aquestes persones compten amb la informació i formació necessària per a saber de quina manera cal actuar i com procedir en cas de detectar un cas de violència de gènere. Aquests, en col·laboració amb els serveis especialitzats com és el Centre Dona 24h ofereixen un servei integral a les possibles víctimes.

Els punts d'informació a la dona són un servei públic i gratuït d'informació i assessorament dirigit a dones i normalment està compost per un equip professional en l'àrea d'igualtat.

Els serveis que presten són:

- Assessorament jurídic i suport psicològic
- Tramitació d'advocat o advocada
- Acompanyament als centres de salut i a les dependències policials
- Informació de programes d'inserció laboral i ajudes econòmiques.

ANNEX I:
TELÈFONS
D'INTERÉS

ANNEX I: TELÈFONS D'INTERÉS

Ajuntament de Serra

96 168 84 43

Carrer de Sagunt, 31, Serra

Policia Local de Serra

655 82 75 23

Carrer de l'Era, 7, Serra

Vigilància Torre de Portaceli

696 97 44 18

C/ Madrid S/N, Serra

Ambulància Bètera

96 278 31 75

Centre de Salut Bétera Urgències

96 160 69 80

Albereda Escultor Ramon Inglés, 52, Bétera

Guardia Civil de Bétera

96 160 00 22

Carrer Calvario, 94 Bétera

Emergències

112

Telèfon Contra la Violència de Gènere

016

Centre Dona 24h

900 580 888

C/ Guardia Civil, 21, València

ANNEX II:
INFORMACIÓ
SOBRE LA
DENÚNCIA

ANNEX II: INFORMACIÓ SOBRE LA DENÚNCIA

Qui pot presentar-la?

Qualsevol persona que tinga coneixement dels fets. La perjudicada, familiars, les filles i fills, testimonis aliens a la família –veïnat, amistats, etc.– i professionals en l'exercici de les seues funcions ja que és un delictes públic.

On es presenta?

Davant les forces de seguretat de l'Estat (Policia Local o Guàrdia Civil) o davant el Jutjat de Guàrdia. És molt important que abans de presentar la denúncia, les víctimes siguen informades del procediment que s'inicia i les conseqüències de la mateixa.

Des d'on i com es tramita la denúncia?

- Telefonar a cossos i forces de seguretat, aquestes aixequen atestat i formalització de denúncia.
- Centres sanitaris: parts de lesions per agressió de violència de gènere, remissió al jutjat de l'informe i citació a les víctimes per a la formalització de la denúncia. S'ha de donar una còpia del part de lesions a les dones.
- Personació de la víctima en dependències policials per a la formalització de la denúncia i posterior remissió als Jutjats.
- Personació de les víctimes en dependències judicials (Jutjat de Guàrdia) per a la formalització de la denúncia.
- Diligències d'investigació en Fiscalia: posada en coneixement de la Fiscalia d'actes de violència sobre les dones, s'incoen diligències d'investigació penal en Fiscalia, qui pot formalitzar denúncia davant dels jutjats competents.

Quin és el procediment en la tramitació d'una denúncia des de la Policia?

- Comprovació d'indicis raonables de criminalitat.
- Recollida de proves: testimonis, informes mèdics, reportatges fotogràfics del lloc dels fets...
- Assegurar la protecció de la víctima.
- Detenció del presumpte agressor.

- Després de la presentació de la denúncia, aquesta es remet al Jutjat per al seu coneixement i instrucció. A la Comissaria de la Policia Nacional s'expedirà l'atestat de la denúncia on es recollirà de manera exhaustiva el relat dels fets i els antecedents de violència de gènere.
- En les pròpies dependències de la policia nacional, la dona té dret a:
 - Tenir assistència lletrada especialitzada per a presentar la denúncia.
 - Preferència en l'atenció davant d'altres delictes.
 - Es valoraran immediatament els fets ocorreguts, adoptant totes les mesures necessàries per a garantir la integritat física i psíquica de la víctima i la dels seus filles i fills.
- Sol·licitar ordre de protecció, que concedirà un marc integral de protecció que compregui:
 1. Mesures cautelars d'ordre penal dirigides a l'inculpat.
 2. Mesures de naturalesa civil.
 3. Mesures d'assistència i protecció social.